

Projekt száma: WBGC-2021.3-2021-00031

Projekt címe: A volt Zorka vegyipari gyár felhagyott szabadkai gyártelep területén a települési fejlesztési tervekhez igazodó beruházás-előkészítő, kármentesítési tevékenységet megalapozó állapotfelmérési dokumentáció

A VIKÖTI Mérnök Iroda Kft. (6000 Kecskemét, Ceglédi u. 2.) az Innovációs és Technológiai Minisztérium háttérintézményeként létrejött Nyugat-Balkán Zöld Központ Nonprofit Kft. (Támogató) által 2021.06.22-én meghirdetett „A Nyugat-balkáni régió klímavédelmi projekt- előkészítő és kapacitásfejlesztő tevékenységeinek finanszírozása” című támogatási felhívására Támogatási kérelmet nyújtott be WBGC-2021.3-2021-00031 azonosítószámmal.

A vizsgálat helyszíne, a volt Zorka vegyipari gyár tervezett önkormányzati fejlesztéseivel érintett területe.

2008-as légifotó a teljes gyár területéről:

1. ábra Az egykori Zorka vegyipari gyár területe

Projekt száma: WBGC-2021.3-2021-00031

Projekt címe: A volt Zorka vegyianyag gyár felhagyott szabadkai gyártelep területén a települési fejlesztési tervekhez igazodó beruházás-előkészítő, kármentesítési tevékenységet megalapozó állapotfelmérési dokumentáció

A fejlesztéssel érintett önkormányzati területek:

1. ábra A sárga pipával jelzett területek jelentik a vizsgálandó területet

A területen 24 db fúrás lemélyítését terveztük a talajvíz alatti 1-2 méteres mélységig, hogy biztosított legyen a zavartalan mennyiségű vízmintavétel. A fúrási pontok elhelyezkedését a megadott helyrajzi számokkal lefedett területen a korábbi vizsgálati eredmények, és a technológiai kockázatok alapján terveztük meg, figyelembe véve, hogy a helyrajzi számok legtöbbszörre jusson legalább egy furat.

A projekt keretében ezekből a fúrásokból vett talaj- és talajvíz mintavételezések laboratóriumi kiértékelése történik.

A 24 fúrási pont és ideiglenes vízmintavételi pontok pontos elhelyezkedése a - következő - 3. ábrán látható.

Projekt száma: WBGC-2021.3-2021-00031

Projekt címe: A volt Zorka vegyianyag gyár felhagyott szabadkai gyártelep területén a települési fejlesztési tervekhez igazodó beruházás-előkészítő, kármentesítési tevékenységet megalapozó állapotfelmérési dokumentáció

2.ábra az összesen lemélyített 24 furat pontos helye

Projekt száma: WBGC-2021.3-2021-00031

Projekt címe: A volt Zorka vegyipari gyár felhagyott szabadkai gyártelep területén a települési fejlesztési tervekhez igazodó beruházás-előkészítő, kármentesítési tevékenységet megalapozó állapotfelmérési dokumentáció

Az előzetes talajmintavételi tervnek és a helyszíni kondícióknak megfelelően kerülnek elvégzésre a mintavételek. A vizsgálati komponensek körét a korábbi vizsgálatok során talált szennyeződések alapján, és az Európai Unió jogszabályaival harmonizáló 6/2009. (IV. 14.) KvVM-EüM-FVM sz. rendelet - „a földtani közeg és a felszín alatti víz szennyezéssel szembeni védelméhez szükséges határértékekről és a szennyezések méréséről” – szerint határozzuk meg.

3.ábra A korábbi vizsgálatok során talált szennyezések

A Zorka gyár területén egy **előzetes állapotfelmérést** kell végeznünk, ami azt jelenti, hogy széles spektrumon, a jogszabályok által előírt majdnem minden komponensre vizsgálunk, hogy egy általános képet kapjunk a területen található szennyező anyagokról.

Az akkreditált méréseket akkreditált laboratórium által kerül elvégzésre. A vizsgálati kör összeállítását, az üzem korábbi technológiája alapján, illetve a korábbi mérési eredmények alapján határoztuk meg.

Projekt száma: WBGC-2021.3-2021-00031

Projekt címe: A volt Zorka vegyipari gyár felhagyott szabadkai gyártelep területén a települési fejlesztési tervekhez igazodó beruházás-előkészítő, kármentesítési tevékenységet megalapozó állapotfelmérési dokumentáció

6/2009. (IV. 14.) KvVM-EüM-FVM együttes rendelet „B” határértékeihez viszonyítottuk a kapott mérési eredményeket.

Az elvégzett vizsgálatok számát az alábbi táblázat mutatja.

Vizsgált komponenscsoport	Vizsgálat darabszáma
Fémek és félfém vizsgálatok	30
Oldott anyagok és egyéb vízkémiai komponens vizsgálatok	10
Policiklikus aromás szénhidrogén vizsgálatok	18
Fenol vizsgálatok mérési eredményei	12
Poliklórozott bifetil vizsgálatok	5
Benzolok és alkilbenzol vizsgálatok	18
Alifás szénhidrogén vizsgálatok	18
Növényvédőszer vizsgálatok	24
Talajminta mérések összesen	135

Vizsgált komponenscsoport	Vizsgálat darabszáma
Egyéb vegyületek	3
Poliklórozott bifetil (PCB) vizsgálatok	12
Halogénezett alifása szénhidrogén vizsgálatok	6
Halogénezett aromás szénhidrogén vizsgálatok	6
Policiklikus aromás szénhidrogén vizsgálatok	20

Projekt száma: WBGK-2021.3-2021-00031

Projekt címe: A volt Zorka vegyipari gyár felhagyott szabadkai gyártelep területén a települési fejlesztési tervekhez igazodó beruházás-előkészítő, kármentesítési tevékenységet megalapozó állapotfelmérési dokumentáció

Alifás szénhidrogén	20
Fenol vizsgálatok	15
Klórfenol vizsgálatok	3
Oldott anyagok	24
Fémek és félfém vizsgálatok mérési eredményei	24
Benzol és alkilbenzol vizsgálatok mérési eredményei	20
Növényvédőszer vizsgálatok mérési eredményei	24
Talajvíz mérések összesen	177

Elvégzett vizsgálatok száma komponenscsoportonként

A komponenslistából látható, hogy pl. talajvíz esetében a jogszabály által lehetővé tett vizsgálati komponenskör nagy része mérésre került. Ezen felül végeztünk 3 db. úgynevezett szűrővizsgálatot, ami szintén arra szolgál, hogy a területen a lehető legtöbb fajta szennyeződést feltárja.

Összesen 109 db talajmintát vételeztünk.

A mintákat kiértékelése alapján a projekt célja volt egy javaslattétel, amely a következő:

Javaslat: környezetvédelmi tényfeltárás elvégzése, és műszaki beavatkozás megtervezése szükséges.

A gyár területén feltárt szennyező anyagok egyértelműen visszavezethetők a gyárban korábban használt anyagokra és gyártott termékekre. Az arzénszennyezés a arzén szulfátra, a bór szennyezés a bórsav gyártásra, a Réz szennyezés a rézgálic gyártásra, a savszennyezés a foszforsav gyártásra. A szennyezés magas koncentrációja jelentős környezeti és egészségügyi kockázatot jelent, ezért javasolt a terület elkerítés, és a fürdés megtiltása a tóban, valamint az újabb vizsgálatokig az öntözés megtiltása fúrt kutakból a vizsgált terület környezetében.